

KESKUSTATUNNELIN ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Suunnittelualue

Keskustatunneli on kantakaupungin alueella maanalaisessa tunnelissa kulkeväksi suunniteltu katu. Keskustatunnelin suunnittelusta on lähetetty osallistumis- ja arvioimissuunnitelma 8.3.2001. Sen jälkeen tunnelisuunnitelmaa on tarkistettu mm. hautausmaiden kohdalta ja tunnelin Sörnäisten rantatien puoleiseen päähän on laadittu lyhyt ja pitkä vaihtoehto.

Suunnittelualueeseen kuuluu maanalaisia alueita Lapinlahden sairaalan alueella ja hautausmaa-alueilla, Rautatiekaduilla, Töölönlahden alueella, Kaisaniemen puistossa, Kruununhaassa ja Sörnäisten rantatiellä sekä maanpäällisiä alueita, joita tarvitaan Keskustatunnelin kaduille yhdistäviä ajoramppeja, hätäpoistumisportaita ja ilmanvaihtolaitteita varten. Keskustatunnelin reitti on esitetty liitekartalla.

Nykytilanne

Keskustatunneli on suunniteltu rakennettavaksi kallio- ja betonitunneliin. Rautatiekaduilla tunneli sijoittuu nykyiseen satamaratukuiluun. Maanpäälliset ajoyhteydet ja muut rakennelmat sijoittuvat katu- ja puistoalueille sekä eräille korttelialueille.

Mitä alueelle suunnitellaan

Keskustatunneli on suunniteltu kulkeväksi maanalaisessa tunnelissa Länsiväylältä Sörnäisten rantatielle Haapaniemenkadun liittymään (Keskustatunnelin lyhyt vaihtoehto) tai Vilhonvuorenkadun kulmaan (Keskus-

tatunnelin pitkä vaihtoehto). Tunneliin on katuverkosta liittymä lisäksi Rautatiekaduilla, Töölönlahdenkadulla ja Siltavuorenrannassa. Tunnelista on yhteydet Forumiin, Elielin ja Kluuvin pysäköintilaitoksiin sekä rakenteilla olevaan keskustan huoltotunneliin ja Mannerheimintien alaiseen pysäköintilaitokseen.

Keskustatunnelin tavoitteena on parantaa keskustan elinvoimaisuutta ja saavutettavuutta, parantaa ydinkeskustan länsi- ja itäpuolisten alueiden välisen liikenteen sujuvuutta, parantaa liikenneturvallisuutta ja viihtyisyyttä sekä mahdollistaa kävelykeskustan kehittämisen ydinkeskustassa. Tavoitteena on myös liikenteen melu- ja päästöhaittojen vähentäminen kantakaupungissa.

Asemakaavassa osoitetaan Keskustatunnelille maanalainen tilanvaraus ja määrätään tunnelin, sen teknisten tilojen ja rakenteiden suhde naapurikiinteistöihin, tunnelin lähiympäristöön ja maanpintaan. Asemakaavassa määritellään myös maanpinnalle rakennettavien ajoyhteyksien, poistumisteiden, ilmanvaihtokuilujen ja muiden teknisten laitteiden paikat, alueet ja niiden kaupunkivalliset ominaisuudet.

Aloite

Kaavamuuotos on tullut vireille kaupunkisuunnitteluviraston aloitteesta.

Kaupunginhallitus on 20.3.2006 kehottanut kaupunkisuunnittelulautakuntaa laatimaan Keskustatunnelin kaavaehdotuksen tarkiste-

tun vaihtoehto C:n pohjalta. Kaupunginhallitus päätti lisäksi, että selvitetään:

- mahdollisimman laajan ja viihtyisän kävelykeskustan toteuttamisedellytyksiä
- Keskustatunnelin, keskustan huoltotunnelin, pysäköintilaitosten ja alueen kiinteistöjen keskinäistä vuorovaikutusta ja maanalaisten ratkaisujen mahdollisimman tehokasta hyödyntämistä
- tunnelin kustannusten jakamista myös yksityisten toimijoiden kanssa
- ajoneuvoliikenteen kulkuyhteyksiä ja puiston viihtyisyyttä Töölönlahden alueella
- mahdollisuuksia yhdistää Töölönlahden ja Kaisaniemen liittymät
- Kaisaniemen puiston maanalaisen tilan hyödyntämismahdollisuuksia tulevaisuudessa esimerkiksi pysäköinnin tai joukkoliikenteen käyttöön
- Keskustatunnelin länsipään rakentamismahdollisuuksia niin, että haitat arvokkaille hautausmaille minimoidaan.

Maanomistus

Keskustatunnelin tarvitsema maanalainen alue sekä maanpäälliset ajorampit, ilmanvaihtohormit (piiput) ja muut rakenteet sijoituvat pääosin kaupungin omistamalle katu-, satamarata-, hautausmaa-, vesi- ja puistoalueelle. VR-Yhtymä omistaa rautatieaseman korttelin 2011/1 ja Ratahallintokeskus rata-alueen 8277. Valtion kiinteistölaitos omistaa Kruununhaan tontit 45/5 ja 140/20 sekä Opetushallituksen tontin 206/1 Siltaasaassa.

Helsingin kaupungin omistamia, yhteisöjen hallinnassa olevia alueita ovat Helsingin ev.lut. seurakuntayhtymän ja Helsingin ortodoksisen seurakunnan Hietaniemen hautausmaa-alueet, Helsingin yliopistollinen kes-

kussairaalan Lapinlahden sairaala-alue, Helsingin yliopiston kasvitieteellinen puutarha ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin Marian sairaalan tontti 4170/1.

Keskustatunnelille suunniteltu maanalainen tilanvaraus sivuaa tai alittaa myös useita kantakaupungin yksityisiä asuin- ja toimistotontteja.

Kaavatilanne

Helsingin yleiskaava 2002:ssa on tilanvaraus Keskustatunnelille Länsiväylän ja Sörnäisten rantatien välillä.

Suunnittelualueella on voimassa useita eri vuosina laadittuja asemakaavoja, jotka metroradan ja eräitä väestönsuojien asemakaavoja lukuun ottamatta koskevat pääasiassa maanpäällistä maankäyttöä ja joiden alue ulottuu alimmillaan tontille asemakaavassa määrättyyn kellarikerrokseen tai louhintatasoon. Keskustatunnelin reitti sijoittuu maanpäällisten asemakaavojen katu-, rautatie-, liikenne-, puisto-, vesi-, hautausmaa- ja korttelialueille.

Maanalaisia tiloja koskevia asemakaavoja tunnelin vaikutuspiirissä ovat Leppäsuon asuntokortteleita ja katualuetta koskeva asemakaava nro 10002, Kampin varikko-kaava nro 10761, metron asemakaavat nro 6669, 6981, 7283 ja yliopiston oppimiskeskuksen kaava Siltavuorenrannassa nro 11104, Merihaan väestönsuojan asemakaava nro 10943 ja Töölönlahden alueen asemakaava nro 10920, jossa Keskustatunnelille on esitetty tilanvaraus. Keskustatunnelin rakenteita, poistumisteitä ja ilmanvaihtokuiluja varten on tilanvarauksia Töölönlahden aloitusalueen asemakaavassa nro 10275, Nykytaiteen museon asemakaavassa nro 10160, Tennispalatsin asemakaavassa nro 10667 ja Eduskunnan lisärakennuksen asemakaavassa nro 10760.

Tehdyt selvitykset

Keskustatunnelista on laadittu rakennetekninen yleissuunnitelma, jossa on selvitetty tunneliratkaisun toteutettavuutta, liikenteellistä toimivuutta, turvallisuutta, tilanvarauksia ja laskettu tunnelin rakentamisen kustannusarvio. Rakenneteknisen yleissuunnitelman tarkistustyö on parhaillaan käynnissä.

Suunnittelualueen nykyinen ja suunniteltu maankäyttö ja Keskustatunnelin ympäristövaikutukset on esitetty raportissa "Helsingin Keskustatunneli, ympäristövaikutusten arviointiselostus" (Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2000:14).

Keskustatunnelista on tehty talous- ja markkina-analyysi.

Vaikutusten arviointi

Ympäristöministeriön päätöksestä Keskustatunneliin on sovellettu ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA). Ympäristövaikutusten arviointi on suoritettu suunnittelun rinnalla ja se on tuonut suunnitteluun lisätietoa. Arviointi sisältää mm. rakennettavuustarkastelun sekä maaperäolosuhteiden, pohjavesien, pilaantuneiden maiden, vesitekniisten ratkaisujen, sosiaalisten vaikutusten sekä melun, tärinän ja päästöjen tarkastelun.

Asemakaavan laatimisen yhteydessä kaupunkisuunnitteluvirasto ja tarvittaessa muut asiantuntijat tarkentavat aikaisempia arviointoja tarpeen mukaan.

Kaavan valmisteluun osallistuminen

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on lähetetty osallisille. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaavaluonnos sekä muuta valmisteluaineistoa on esillä 18.9.–6.10.2006:

- kaupunkisuunnitteluvirastossa, Kansakoulukatu 3, 1. krs
- www.hel.fi/ksv (kohdassa "Nähtävänä nyt!").

Keskustelutilaisuuksia järjestetään kaksi, 26.9. klo 18 kaupunkisuunnitteluviraston auditoriossa, Kansakoulukatu 3 ja 3.10. klo 18 Kaisaniemen ala-asteen koululla, Puutarhakuu 1. Suunnittelijat ovat tavattavissa klo 17.30 alkaen.

Kaavan valmistelijat ovat tavattavissa kaupunkisuunnitteluvirastossa sopimuksen mukaan.

Osallistumis- ja arvioimissuunnitelmasta sekä kaavaluonnoksesta voi esittää mielipiteen viimeistään 13.10.2006 kirjallisesti osoitteeseen:

Kaupunkisuunnitteluvirasto, kirjaamo
PL 2100, 00099 Helsingin kaupunki
(käyntiosoite Kansakoulukatu 3)

tai faksi 169 4445
tai sähköposti kaupunkisuunnittelu(a)hel.fi

Mielipiteensä voi esittää myös suullisesti kaavan valmistelijalle.

Kaavaluonnoksen ja saadun palautteen pohjalta valmistellaan kaavaehdotus. Vuonna 2001 lähetetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta tulleet mielipiteet käsitellään rinnan nyt annettavan palautteen kanssa. Tavoitteena on, että ehdotus esitellään kaupunkisuunnittelulautakunnalle joulukuussa 2006.

Lautakunnan puoltama ehdotus asetetaan julkisesti nähtäville ja siitä pyydetään viranomaisten lausunnot. Kaavaehdotuksesta voi tehdä muistutuksen nähtävilläoloaikana.

Tavoitteena on, että kaavaehdotus on kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsiteltävänä vuonna 2007.

Ketkä ovat osallisia

Alueen suunnittelussa osallisia ovat:

- alueen ja lähialueiden maanomistajat, asukkaat ja yritykset
- seurat, yhdistykset: Helsingin kaupunkisuunnitteluseura ry, Helsingin kaupunginosayhdistysten liitto HELKA ry, Eteläiset kaupunginosat, Kampin kaupunginosayhdistys, Jätkäsaari-seura JS, Ruoholahti-Jätkäsaari-seura, Töölö-seura, Siltasaariseura, Merihaka-seura, Kruununhakaseura, Kruununhaan asukas yhdistys ry, Kallio-seura, Kallion-Alppilan seudun kestävän kehityksen asukasfoorumi
- Helsingin seurakuntayhtymä, Helsingin ortodoksinen seurakunta
- Helsingin yliopisto
- HUS-yhtymä
- Helsingin Yrittäjät
- Helsingin kaupungin asiantuntijaviranomaiset: Helsingin Energia, kaupungin museo, kiinteistövirasto, liikennelaitos, rakennusvalvontavirasto, rakennusvirasto, ympäristökeskus, Helsingin Satama, Helsingin Vesi, pelastuslaitos,
- Valtion asiantuntijaviranomaiset: Tielaitos ja Tielaitoksen Uudenmaan piiri, Etelä-Suomen lääninhallitus, liikenne- ja viestintäministeriö, Museovirasto, Helsingin poliisilaitos, Uudenmaanliitto, Ratahallintokeskus, VR-yhtiöt
- YTV
- Espoon kaupunki.

Mistä saa tietoa

Suunnittelun etenemistä voi seurata kaupunkisuunnitteluviraston internet-palvelusta: www.hel.fi/ksv kohdassa Suunnitelmat kartalla.

Suunnittelun etenemisestä sekä osallistumismahdollisuuksista tiedotetaan

- kirjeillä osallisille (asunto-osakeyhtiöiden kirjeet lähetetään isännöitsijöille, joiden toivotaan toimittavan tiedon osakkeille ja asukkaille)
- Helsingin Sanomat, Hufvudstadsbladet ja Uutislehti 100 -lehdissä
- www.hel.fi/ksv (kohdassa "Nähtävänä nyt")
- Helsingin kaavoituskatsauksessa.

Asemakaavaehdotuksen julkisesta nähtävilläolosta tiedotetaan kuulutuksella, joka julkaistaan Helsingin kaupungin virallisissa tiedotuslehdissä (Helsingin Sanomat, HBL, Uutislehti 100) sekä viraston Internet-sivuilla (www.hel.fi/ksv).

Kaavaa valmistelee

arkkitehti Martin Bunders
puhelin 169 4221
sähköposti [martin.bunders\(a\)ksv.hel.fi](mailto:martin.bunders(a)ksv.hel.fi)

insinööri Seija Narvi
puhelin 169 4280
sähköposti [seija.narvi\(a\)ksv.hel.fi](mailto:seija.narvi(a)ksv.hel.fi)

toimistopäällikkö Katariina Baarman
puhelin 169 3518
sähköposti [katariina.baarman\(a\)ksv.hel.fi](mailto:katariina.baarman(a)ksv.hel.fi)

